

Afdeling Risicobeheersing

BEZOEKADRES

Sontweg 10

WEBSITE

brandweer.groningen.nl

POSTADRES

Postbus 584
9700 AN GroningenGemeente Eemsmond
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
Mevrouw A. Kamminga
Postbus 11
9980 AA UITHUIZEN

Telefoon	(050) 367 47 34	Bijlage(n)	Ons kenmerk	HV 12.3043554	Telefoon	(050) 367 47 77
Datum	25-04-2012	Uw e-mail van	10-04-2012	Uw kenmerk	Fax	(050) 367 46 66
Behandeld door	C. Vaarkamp		E-mailadres	coen.vaarkamp@hvd.groningen.nl		
Onderwerp	Voorontwerp bestemmingsplan Usquert					

Geachte mevrouw Kamminga,

Op 10 april jl. heeft Brandweer Regio Groningen het voorontwerp bestemmingsplan 'Usquert' per e-mail van u ontvangen. Dit in het kader van vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de e-mail vraagt u om een schriftelijke reactie door Brandweer Regio Groningen. Naar aanleiding van uw verzoek heeft de heer Vaarkamp van de afdeling Risicobeheersing het bestemmingsplan beoordeeld in het kader van externe veiligheid, specifiek het onderwerp groepsrisico.

Ontwikkelingen

Uit beoordeling van het bestemmingsplan blijkt dat het plan een conserverend karakter heeft. Nieuwe bouwpercelen voor woningen en/of bedrijven zijn niet voorzien.

Risicobronnen

In het plangebied zijn het spoortracé Sauwerd-Eemshaven en de provinciale weg N363 gelegen. Over het spoortracé vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Dit betreft voornamelijk het vervoer van brandbare vloeistoffen (aardgascondensaat). Daarnaast vindt incidenteel vervoer van munitie plaats. Omdat dit incidenteel vervoer betreft, is dit verder buiten beschouwing gelaten. Ook over de N363 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Dit betreft voornamelijk het vervoer van brandstoffen, zoals benzine, diesel en in mindere mate LPG. Bij een ongeval met gevaarlijke stoffen op het spoor of de provinciale weg zijn in het plangebied dodelijke effecten mogelijk. Omdat het plangebied in het invloedsgebied ligt, is beoordeling van het groepsrisico noodzakelijk.

Ten noorden van het plangebied bevinden zich twee inrichtingen die door opslag van propaan of ander vloeibaar gemaakt brandbaar gas, een invloedsgebied hebben dat tot in het plangebied reikt. Dit betreft 'Koop

Landbouw B.V.' en 'P.T. Bierema'. De inrichtingen vallen niet onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), hierdoor is een verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk.

Ik adviseer u deze twee inrichtingen wel op te nemen en te beschrijven in de toelichting van het bestemmingsplan.

Wettelijk kader

Voor ruimtelijke besluiten in invloedsgebieden van risicovolle transportassen is de circulaire "RisicoNormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen" (RNVGS) van toepassing. Deze circulaire wordt medio 2012 vervangen door het Besluit transport externe veiligheid (Btev) en het daaraan gekoppelde Basisnet. Daarnaast is het Provinciaal basisnet Groningen van toepassing.

Groepsrisico

Volgens artikel 4.3 van de RNVGS en artikel 6 en 7 van het concept Btev is voor zowel de risico's van het spoor als de provinciale weg een verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. In het bestemmingsplan is hiervoor een externe veiligheidsparagraaf opgenomen. Hierin worden de aanwezige externe veiligheidsrisico's samengevat. Daarnaast wordt verwezen naar de risicoberekeningen, die zijn uitgevoerd door Bügel Hajema. In de externe veiligheidsparagraaf is aangegeven dat het groepsrisico veroorzaakt door het spoor nihil is en door de weg ruim onder de oriënterende waarde ligt.

Ook de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid maken onderdeel uit van de verantwoording van het groepsrisico. Om u te ondersteunen bij de invulling van deze aspecten, zijn de mogelijkheden voor bestrijding en zelfredzaamheid beoordeeld. De bevindingen zijn hieronder weergegeven en afgestemd met de heer Lenselink van Brandweer Rayon Noord. Ik adviseer u om de bevindingen te vertalen naar de externe veiligheidsparagraaf dan wel de externe veiligheidsstudie.

Bestrijdbaarheid

Om de bestrijdbaarheid te kunnen beoordelen, zijn eerst de mogelijke effecten in het plangebied als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen beoordeeld. Vervolgens is de opkomsttijd en de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Tot slot is de beschikbaarheid van primaire (brandkranen) en secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld.

Effecten spoortracé Sauwerd - Eemshaven

Bij een ongeval met gevaarlijke stoffen op het spoortracé Sauwerd-Eemshaven is één ongevalsscenario mogelijk, namelijk een plasbrand. Uit referentiescenario's¹ blijkt dat bij een plasbrand de 100% letaliteitgrens op 25

¹ Handreiking 'Verantwoorde brandweeradvisering', IPO, februari 2010

Bladzijde 3 van 5
Onderwerp Voorontwerp bestemmingsplan Usquert

meter en de 1% letaliteitgrens op 45 meter ligt. Doordat het spoortracé het zuidelijke deel van het plangebied doorkruist, zijn hier dodelijke hittestralingseffecten mogelijk.

Effecten N363

Bij een ongeval met gevaarlijke stoffen op de N363 zijn twee ongevalsscenario's mogelijk, namelijk een plasbrand en een explosie (BLEVE²). Uit referentiescenario's blijkt dat de 100% letaliteitgrens bij een plasbrand op 35 meter ligt en de 1% letaliteitgrens op 60 meter. Voor een explosie is dit respectievelijk 90 en 230 meter. Doordat de N363 het noordelijke deel van het plangebied doorkruist, zijn hier dodelijke hittestralings- en overdruk effecten mogelijk.

Bereikbaarheid

Uit de beoordeling van de bereikbaarheid blijkt, dat het plangebied over het algemeen voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig bereikbaar is.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied is over het algemeen in voldoende mate voorzien van bluswatervoorzieningen om snel te kunnen beschikken over bluswater.

Ten aanzien van bluswatervoorzieningen nabij het spoortracé en de provinciale weg, merk ik op dat deze hier niet of nauwelijks aanwezig zijn. Voor het bestrijden van (grote) incidenten met gevaarlijke stoffen is ondersteuning vanuit de regio (groot watertransport) benodigd. Hiervoor geldt echter een opkomst- en opbouwtijd van minimaal een half uur. Dit beperkt het snel en effectief bestrijden van incidenten, wat leidt tot een verhoogde kans op slachtoffers.

Zelfredzaamheid

Om te beoordelen of de aanwezige personen in geval van een calamiteit zichzelf in veiligheid kunnen brengen, zijn zowel de mate van zelfredzaamheid van de aanwezige personen als de mogelijkheden om het plangebied snel te verlaten beoordeeld. Daarnaast is beoordeeld of het plangebied in het dekkingsgebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

Uit de beoordeling blijkt, dat in het invloedsgebied van het spoortracé een object ligt, waarbij sprake is van mogelijk langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen (kleine kinderen, zieken en ouderen). Dit betreft OBS Usquert. Bij ontruiming van het gebied is hier mogelijk extra hulpverlening noodzakelijk. De overige aanwezige personen vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving. Deze worden als zelfredzaam

² Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion; explosie van uitzettend gas ten gevolge van het koken van een vloeistof

Bladzijde 4 van 5
Onderwerp Voorontwerp bestemmingsplan Usquert

beschouwd. Het plangebied en de directe omgeving daarvan bieden voldoende mogelijkheden om van de risicobron weg te vluchten.

De aanwezige personen bij OBS Usquert zijn zich mogelijk niet bewust van de gevaren in de omgeving van de risicobronnen. Hierdoor is het mogelijk dat het vluchten te laat op gang komt. Om dergelijke situaties te voorkomen is in 2009 aan elk postadres in de regio Groningen de 'Risicowijzer' verspreid.

Ik adviseer u om (het bestuur van) OBS Usquert te informeren over de aanwezige externe veiligheidsrisico's, bijvoorbeeld met de 'Risicowijzer'.

Tot slot blijkt uit beoordeling van het Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS), dat het plangebied deels in het sirenebereik ligt. In Usquert staat één sirene. Het geringe aantal inwoners in de andere delen van het plangebied vormen geen reden om een sirene bij te plaatsen. De verwachting is dat medio 2012 cell broadcasting (alarmering via tekstberichten op mobiele telefoons) wordt geïntroduceerd. Hierdoor is een snelle signalering mogelijk.

Ik adviseer u om de bevolking buiten het sirenebereik van het WAS, bij een ramp op andere wijze te alarmeren (radio, sms, televisie, enz).

Conclusie

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoortracé Sauwerd-Eemshaven en de provinciale weg N363. Het plangebied ligt in de invloedsgebieden van deze risicobronnen. Hierdoor is verantwoording van de groepsrisico's noodzakelijk.

De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid maken onderdeel uit van deze verantwoording. Uit beoordeling van de bestrijdbaarheid blijkt, dat de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen over het algemeen voldoende zijn. Wel merk ik op dat de bluswatervoorzieningen nabij het spoortracé en de provinciale weg hier niet of nauwelijks aanwezig zijn. Dit beperkt het snel en effectief bestrijden van incidenten, wat leidt tot een verhoogde kans op slachtoffers.

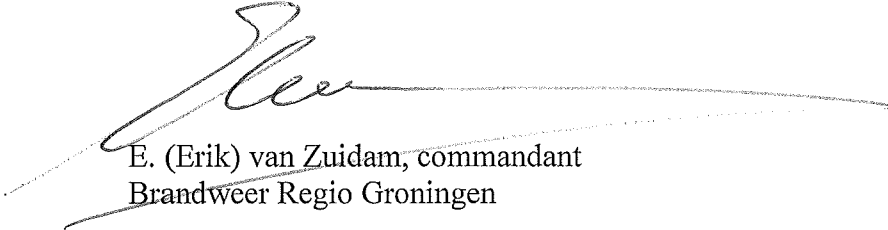
Uit de beoordeling van het aspect zelfredzaamheid blijkt, dat er een object met verminderd zelfredzame personen in de invloedsgebieden ligt. Ik adviseer u om (het bestuur van) OBS Usquert te informeren over de aanwezige externe veiligheidsrisico's. Daarnaast ligt het plangebied niet geheel in het sirenebereik van het WAS. Dit vormt geen reden om een sirene bij te plaatsen. Ik adviseer u om de bevolking buiten het sirenebereik van het WAS, bij een ramp op andere wijze te alarmeren (radio, sms, televisie, enz).

Tot slot adviseer ik u om dit advies te vertalen naar de externe veiligheidsparagraaf en mee te laten wegen in de verantwoording van het groepsrisico.

Bladzijde 5 van 5
Onderwerp Voorontwerp bestemmingsplan Usquert

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer Vaarkamp.

Met vriendelijke groet,

E. (Erik) van Zuidam, commandant
Brandweer Regio Groningen

NB. deze brief is in afschrift naar de commandant van Brandweer Rayon noord verzonden.